

Od šarije in hindutve do smešenja krščanstva na zahodu

SOS kristjanov V knjigi s podnaslovom *Zamolčana resničnost o preganjanju kristjanov danes* Pilar Rahola oriše položaj te **veroizpovedi** v svetu

Pisati o preganjanju kristjanov se danes zdi povsem anahrono, demodé, kar nekako nespodobno. V ospredju so druge teme, kritična ost je usmerjena v nekakšno kolektivno krivdo Zahoda, njegovih preteklih kolonialnih in današnjih nekolonialnih hipotek, sem pa nenazadnje sodijo tudi takšne in drugačne oblike pokristjanjevanja. In vendar se je Pilar Rahola, španska oziroma katalonska publicistka, pisateljica in politična analitičarka, v knjigi *SOS kristjanov* lotila prav te teme.

PETER RAK

Kot se za današnje ozračje vsesplošnega nezaupanja in sumničnega spodobi, avtorica že v uvodu in nato še večkrat v nadaljevanju jasno poudari, da knjiga s podnaslovom *Zamolčana resničnost o preganjanju kristjanov danes* »nima nič skupnega z religijo«, saj ji njen »militantni racionalizem prepoveduje, da bi verovala v Boga«, zato je pri refleksiji ne omejujejo katoliške dogme. Tukaj je tudi »umanjkanje točke transcendence«, zaradi katere se ne prišteva med vernike, sicer bi lahko njen zapis hitro uvrstili med apologetske ali celo tendenciozne tekste, ki služijo določeni agendi. Prav tako se Pilar Rahola distancira od zgodovinskega fenomena **Cerkve** oziroma katolištva kot nosilca oblasti, kakor jo mnogi še danes percipirajo; v preteklosti je nedvomno obstajal katolicizem, ki je bil tesno povezan s takšnimi in drugačnimi političnimi in ekonomskimi interesi in je bil v tem okviru tudi represiven, takšno dediščino pa bi nekateri radi izkoristili za politične namene še danes.

Vendar Pilar Rahola obenem poudarja, da je to ne odvezuje, da ne bi na podlagi univerzalne etike spoštovala vernikov, to je po njenem mnenju osišče, okoli katerega se suče celotno vprašanje krščanstva oziroma vseh religij v laičnih družbah. Zato se je odločila predstaviti aktualni položaj kristjanov v svetu, ki se po njenem mnenju soočajo s »preganjanjem, ki je hujše kakor v prvih stoletjih zgodovine **Cerkve**«. Pri tem navaja statistiko, da vsak mesec zaradi svoje vere umre okoli tristo kristjanov, poškodovanih ali uničenih je dvesto **cerkva**, število takšnih in drugačnih nasilnih dejanj zoper pripadnike te **veroizpovedi** pa se giba okoli številke osemsto.

Razlogov je veliko, od sistemske represije do vsesplošno zakoreninjene nestrpnosti, kristjani so demonizirani zaradi preživelih stigem in predsodkov, predvsem pa zaradi agresivnosti ateistov in pripadnikov drugih **veroizpovedi**, ki bi si radi zagotovili povsem ekskluzivistični položaj.

Pozabljeni kristjani na vzhodu

Morda je najbolj nazoren primer vernikov sirske **pravoslavne cerkve**, ki sodi med najstarejše tovrstne skupnosti, saj njene korenine segajo do prvega stoletja našega štetja, in kjer še vedno govorijo neko obliko aramejščine. V začetku prejšnjega stoletja jih je bilo še okoli pol milijona, danes jih je po ocenah dva tisoč, o njihovem obstoju pričajo le še zapuščeni samostani, **cerkve** in naselja. Raholova ob tem opozarja na poenostavljeno podobo krščanstva, kjer se v sekulariziranem svetu v tem kontekstu omenja zgolj krščanstvo na zahodu, medtem ko so »vzhodni kristjani mrtvi kot našega pogleda na svet – so 'preveč' krščanski za alterglobaliste in 'preveč' vzhodni za okcidentaliste«.

Uvodna predstavitev različnih krščanskih **cerkva** in ločin, ki naj bi pripomogla k razjasnitvi nekaterih pojmov in predstav, ki izvirajo iz reduciranega pristopa k sila zapletenemu krščanskemu univerzumu, je zato več kot dobrodošla. Večini, tudi takšnim, ki nadvse radi suvereno komentirajo tovrstne teme, čeprav jim manjka temeljnega vpogleda v problematiko, je verjetno bolj ali manj neznan vsa pisana paleta **katoliških, pravoslavnih** in protestantskih ločin. Malokdo bi verjetno znal predstaviti značilnosti kaldejske, maronitske, melkitske, sirske, sirske-malabarske, etiopske, eritrejske ali koptske **katoliške cerkve** (in še kakšnega ducata drugih), pa nič manjšega števila **pravoslavnih** in protestantskih **cerkva** in ločin.

Razen protestantskih večina teh **cerkva** izvira z Bližnjega in Daljnega vzhoda, in čeprav se je število njihovih pripadnikov zaradi preganjanja in pobojev v zadnjih desetletjih zdesetkalo, je Pilar Rahola na vrh lestvice držav, kjer je položaj za kristjane najbolj nevzdržen, uvrstila Severno Korejo. Seveda bi skeptiki lahko takoj ugovarjali, da ne gre za avtohtono, temveč za importirano vero, ki so

jo širili **katoliški** in protestantski misijonarji (takšen pomislek bi seveda lahko uporabili pravzaprav povsod po Aziji, Afriki in Južni Ameriki), vendar je dejstvo, da so za razmah krščanstva na tem območju v kasnejšem obdobju zaslužni predvsem lokalni oznanjevalci evangelija, krščanstvo pa je bilo, recimo, tudi eden od nosilnih elementov nacionalne identitete in upora zoper japonsko kolonialno okupacijo.

Danes se zdi skoraj neverjeten podatek, da je bilo leta 1948 v Pjongjangu tri tisoč **cerkva**, ki jih je obiskovalo tristo tisoč vernikov, kar je bila šestina meščanov, mesto pa so zaradi tega imenovali vzhodni Jeruzalem. Danes je večina **cerkva** uničenih, število kristjanov je zaradi oteženega pristopa do zanesljivih podatkov zelo težko določiti, predvsem pa se tako rekoč nihče ne upa izreči za kristjana, saj je lahko že lastništvo Svetega pisma dovolj upravičen razlog za deportacijo v taborišče in zelo pogosto celo za smrtno obsodbo. Položaj je sicer v popolnem nasprotju z zakoni, ki načeloma dovoljujejo **versko** svobodo, vendar se past skriva v določilu, da »religija ne sme biti izgovor za kaljenje državnega in družbenega miru v deželi«, kar je – ob vsesplošni rigorozni ideološki represiji – tudi temelj za preganjanje vere.

Šarija kot substitut klasične zakonodaje

Večino na lestvici petdesetih držav, ki so do krščanstva najbolj sovražne, tvorijo afriške države oziroma države Bližnjega in Daljnega vzhoda, kjer je večina prebivalcev **islamske veroizpovedi**, vendar so se na seznamu znašle tudi države kot Mehika, Šrilanka in Kolumbija. Zelo visoko sta Kitajska in Indija. V Indiji so na pohodu hindujski fundamentalizem ter principi tako imenovane hindutve, razmeroma novodobnega pojava, ki definira lik pravega Indijca, ki temelji na skupni (seveda hindujski) veri, naciji, rasi in civilizaciji ter pravilnem razumevanju Bharate, torej Indije kot svete zemlje. Te principe je posvojila tudi stranka Bharatiya Džanata (Indijska ljudska stranka), ki jo vodi Narendra Modi in je v zadnjem desetletju na čelu države, preganjanje kristjanov pa se manifestira od najbolj brutalnih pobojev in požigov **cerkva** do

drobnih nagajanj, kot so prepovedi financiranja krščanskih **verskih skupnosti**.

Seveda pa je osrednji del knjige namenjen položaju kristjanov v **islamskih** državah. Nikakor ni mogoče med njimi kar potegniti enačaja, nedvomno se položaj v Somaliji, Afganistanu, Pakistanu, Sudanu ali Iranu, kjer je preganjanje najbolj intenzivno, drastično razlikuje od položaja kristjanov v Indoneziji, Jordaniji, Bahrajnu, Mavretaniji ali Omanu, vendar so scenariji skoraj povsod dovolj črni, da lahko prej ali slej pričakujemo izbris krščanskih skupnosti. Temelj nekakšne »končne rešitve« je šarija, torej specifična **islamska** zakonodaja oziroma ne povsem jasno določen spisek predpisov in pravil. V nekaterih akademskih razpravah, tudi na zahodu, se šarija sicer interpretira kot nekakšna benigna plemenita »pot k izviru«, vendar je v praksi praviloma to temelj za povsem samovoljne, pogosto brutalne odločitve.

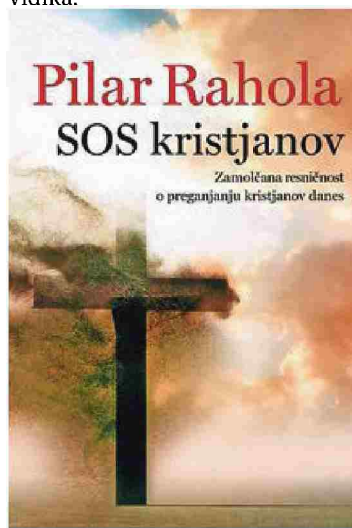
Pilar Rahola je prepričana, da je šarija v samem bistvu izrazito kristjanofobna, povsod, kjer deloma ali v celoti nadomešča klasično zakonodajo, pa ima za kristjane pogubne posledice. Kristjani – in seveda pripadniki vseh drugih neislamskih **veroizpovedi** – so vedno negotovi, kakšne sankcije jih lahko doletijo, na območju konfliktov in vojn pa so v povsem izgubljenem položaju. Kako samovoljno se lahko uporablja določila šarije, lepo ilustrira kazenski zakonik Afganistana, kjer velja določilo, da če neki zločin ni omenjen v kazenskem zakoniku, se zanj samodejno izvaja **islamski** zakon šarije.

V posmehovanju krščanstvu ni nič junaškega

Krščanske skupnosti so tako, kot rečeno, marsikje po svetu na poti proti postopnemu izbrisu. Po mnenju avtorice knjige k temu nemalo prispeva tudi »perverzno razumevanje multikulturalnosti« na zahodu, ki **islamskega** sveta ne obravnava s kritično zrelostjo svobodne misli, temveč s »priliznjenim protekcionizmom«, s katerim se opravičujejo vsa dejanja. Posmehovati se katolištvu oziroma krščanstvu nasploh je po mnenju Pilar Rahola danes tudi na Zahodu modno in oportuno, v tem pa ne vidi prav nič junaškega – po njenih besedah bi bila danes edina res drzna gesta kritična analiza islama, vendar si o tem v liberalnem svetu »skoraj nihče ne upa niti pisniti«.

Knjigi bi morda kljub številnim stvarnim primerom lahko očitali nekoliko kabinetno suh shematski prikaz problematike, razen Izraela in palestinskih ozemelj, kjer avtorica postreže tudi z osebno izkušnjo, je večina podatkov in analiz povzetih iz različnih splošno dostopnih zapisov, analov, člankov in statistik. To sicer knjigi nič ne zmanjšuje verodostojnosti, vendar nekoliko pograšamo samostojno poglobljeno raziskovalno delo, vsaj tam, kjer je dostop možen brez večjih tveganj. Kakorkoli že, knjiga glede na družbene prioritete verjetno ne bo deležna zelo veliko pozornosti, čeprav ob tistih, ki jih tovrstna problematika tudi osebno in intimno nagovarja, ponuja zelo zanimivo branje tudi tistim, ki si želijo zgolj osvetlitve problematike s teoretičnega oziroma religiološkega, sociološkega, antropološkega ali etnološkega vidika.

Po mnenju Pilar Rahola bi bila danes res drzna gesta kritična analiza islama, vendar si o tem v liberalnem svetu »skoraj nihče ne upa niti pisniti«.

Pilar Rahola
SOS kristjanov

prevod Andrej Lokar
založba Družina, 2020

*Vsak mesec zaradi svoje vere umre okoli tristo kristjanov, poškodovanih ali uničenih je dvesto cerkva, število takšnih in drugačnih nasilnih dejanj zoper pripadnike te **veroizpovedi** pa se giba okoli številke osemsto.*

Po mnenju Piilar Rahola zahod ne obravnava **islamskega** sveta s kritično zrelostjo svobodne misli, temveč s »priliznjnim protekcionizmom«, s katerim se opravičujejo vsa dejanja. FOTO AFP